

ПОЕТИКА ЖАНРУ «ФАНФІК» У СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

(Вишняков В. Ю., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Боговін О. В., кандидатка філологічних наук, доцентка)
Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Бурхливий розвиток культури зумовив появу нових напрямків мистецтва, зокрема масової літератури. Сьогодні одним із найбільших сегментів масової літератури можна вважати фанфікшн (*fan-fiction*) – фанатську творчість. Прихильники різноманітних продуктів культури створюють нові твори, на основі цих продуктів, що поповнюють колекцію найрізноманітніших сайтів, присвячених фанфікшену. Приблизні підрахунки говорять, що в інтернет-мережі нараховується близько п'ятиста тисяч сайтів пов'язаних з фанфіками.

Тема фанфікшену є малодослідженою, але цією темою в українському літературознавчому сегменті цікавилися декілька вітчизняних науковців, зокрема: Д. Березіна, Т. Воробей, А. Гурдуз, Ю. Єгорова, М. Кузнецова, Е. Невестюк, О. Улітіна, С. Філоненко.

Мета роботи – поглибити в українському літературознавстві проблему поетики жанру «фанфік».

Фанфікшн (від англ. *fan* – фанат, *fiction* – вигадка) – це зібрання літературної творчості фанатів художніх творів, а, своєю чергою, фанфіком вважається жанр, за яким пишуться непрофесійні літературні твори, породжені інтересом автора до іншого художнього твору, і прагненням розвинути сюжет, змінивши погляд на героїв та на ситуації, у яких вони опиняються. Також фанфіки не мають комерційної мети.

На сьогоднішній день прийнято вважати, що фанфікшн є сучасним явищем масової літератури, але в цьому більшість наукових дослідників не згоджуються. Вони вважають, що такий жанр, як фанфік з'явився наприкінці ХІХ століття, коли прихильники Льюїса Керола почали створювати власні версії пригод Аліси, та коли у 1930 році фанфікшн був офіційно задокументований [2]. Але трохи пізніше їхні судження були спростовані – нові дослідження показали, що фанфікшн з'явився ще у часи давньої Греції [1].

У наш час тема фанфікшену розглянута доволі розгорнуто, але класифікація фанфіків іноді змінюється, чи доповнюється, через те, що деякі дослідження вже не є актуальними. Науковці не можуть іноді встигнути за зміною окремих аспектів у класифікації фанфіків, але більшість мотивів та жанрів для створення фанатської творчості є основними, чи дуже популяризованими, що спрощує дослідження цієї теми. Здебільшого, як основу, виокремлюють такі особливості фанфіку: взаємовідносини між головними героями; способи побудови твору; відповідність оригіналу; емоційний фон; особливості сюжету; рейтинг та об'єм тексту [2]. З часом у більш-менш популяризованого піджанру фанфіку з'являється окрема назва, здебільшого це використовується для легшого пошуку фанфіку на задану тему на більшості сайтів з аматорськими творами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єгорова Ю. М. Феномен масової літератури: історія становлення та розвитку. *Наукові записки Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди*. Сер. : Літературознавство, 2011. Вип. 1(3). С. 163–169.
2. Garrett J. *Fanfiction Rules Writing Research*. Adele Richardson's, 2015. 6 p.